

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 2.50.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifa, cu prejurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

Din slăbiciunile noastre.

Viața noastră publică este molipsită adeseori de boale create de noi înșine, boale ce isvoresc din însușirile rele, din slăbiciunile omenești, de cari nu este scutit nici un popor.

Este fără îndoială dureros, că acțiunile noastre zilnice menite a produce o îmbunătățire oare-care în sânul poporului — sunt țesute din firele intrigei, pismei, invidiei, zavistiei și a altor păcate mult păgubitoare intereselor noastre comune.

Să vedem ce este zavistia sau invidia? *Zavistia* este o întristare și o durere a inimei pentru binele aproapelui; dintr-o parte o bucurie și o plăcere pentru nenorocirea aproapelui, care ne vine sau când aproapele nostru este mai avut, sau că are și dânsul aceeași avere.

Acest lucru avem a-l înțelege și când este vorba de glorie, onoare, știință și alte virtuți. Despre acest păcat zice sfânta scriptură: „*înlătura-ți dela voi ori-ce înșelătorie, fațarnicia, zavistia, clevețirea, și ca niște copii născuți de curând să doriți laptele cel cuvântător și curat, ca să crește-ți printr'însul*”.

Un alt păcat ce bântue printre oamenii noștri este vorba de rău, hula. Să încercăm a explica ce va să zică aceste cuvinte.

Limba, a zis apostolul Iacob, e un foc mistuitor, ea poate fi o lume de nedreptate, un rău neînfrânat, plin de otrăvă omoritoare. Vorbirea de rău, hula, e un foc care mistue și desfigurează, care nimicește pe grâul bun ca și pe neghina, pe cele sfinte și pe cele lumești, care, pe unde trece lasă numai lacrimi și ruină, care preface în cenușe tot ceea ce, numai cu un moment mai înainte, era curat

și prețuit — care distruge, cu mai multă furie și pericol tocmai atunci când să pare că e liniștit sau stins.

Vorba de rău, hula e o adunătură de nelegiuiri, e o mândrie secretă, care descopere paiful din ochiul altuia, dar' ascunde bârna din ochiul nostru, e o pismă josnică care rănește talentul și e o umbră mascată, care umbrește veninul ascuns în inimă, e o nedeamnă ființă cu două fețe, care laudă în față, ear' în dos rupe în bucăți, e o ușurință rușinoasă, care nu are puterea stăpânirii personale, nici a vorbelor ce ese din gură, și, eezunirea, desparte pretinia, e izvorul urei și al răsbunării, ori unde întră tulbură și zăpăcește adesea sacrifică averea și bunul traiu, e o sălbătăcie înadins pusă la cale, care străpunge pe acel ce nu-i de față — e un scandal, în care bîrfitorul e supus rușinei și păcatului cătră cei cari ascultă, e o nedreptate cu care să răpește cui-va ce îi este mai drag.

Vorba de rău, hula, este un rău, care turbură neâncetat societatea, răspândește, e pretutindeni un dușman al păcii, al bunului traiu și al vieții creștinești. In cele din urmă adug, că vorba de rău, hula, este un rău plin de otravă omoritoare, că aceea ce curge din ea e stricăcios și otrăvește tot ce atinge, că chiar *lauda* e înveninată, *aprobaria* e răutăcioasă, *tăcerea* e criminală și ori-ce mișcare și căutătură, au venin pe care îl răspândesc în calea lor.

Este cu totul în interesul nostru a ne desbrăca de aceste patimi sufletești, adăpându-ne cu toții din izvorul buneii înțelegeri, dragostei și păcii.

Afirm acestea cu toată puterea cuvântului, fiind-că este știut că o *legătură de frăție* între inteligență și popor numai prin o completă armonie să poate susținea.

N. Hamsea.

Frocuratura reg. ung. din Deva din nou a dat acuză contra proprietarului editor a acestor reviste pentru publicarea articolului prim „Să ne curățim simțirile” scris de colaboratorul nostru N. Hamsea în Nrul 28 din 28 Iulie a. c. sub motiv că în acel articol să vorbește de împrejurări ce conțin obiect de politică fără de a avea revista cauziunea prescrisă de lege.

Cum să promovează în timpul de față chestiunile economice?

— Institutele economice-financiare. —

Toată lumea e convinsă de influința puternică ce *pressa* exercită asupra progresului, și totuși abia unde și unde, în câte un stat, se aranjează *cursuri speciale* pentru desăvârșirea ziariștilor.

Mai tot așa e și cu pregătirea *factorilor* de importanță pe seama institutelor financiare, și peste tot a persoanelor cari ar fi să ia inițiativa, să organizeze și conducă cu succes numeroasele *feluri de însoțiri*, ce inevitabil trebuie să spoască și completeze începuturile slabe ale organizației economice actuale.

În lipsa unor *instituțiuni speciale* pentru calificarea acestui personal cu destinație anume pentru institutele financiare și celelalte însoțiri economice, personalul trebuincios să ia la întâmplare, de unde să găsește și cum se găsește. Personalul aplicat în serviciul contabilității se recrutează mai cu seamă din absolvenții școalelor de comerț. Marea majoritate a celorlalte persoane din direcțiune și comitetul de a supravegheare este lipsită total nu numai de cunoștința cocontrabilității, ci și altor cunoștințe speciale din resortul instituțiilor economice financiare. Lipsesc îndeosebi, din această cauză, persoanele cari să ia inițiativa pentru organizarea și conducerea cu pricepere a tuturor felurilor de însoțiri economice, cum sunt:

1. *Insoțirile de credit sistem Raiffeisen.*
2. « « *asigurare a vitelor.*
3. « *pentru arândări și cumpărări de moșii.*
4. *Insoțirile pentru valorizarea produselor agricole:*
 - a) a bucatelor;
 - b) a vinului;
 - c) a laptelui;
 - d) a poamelor;
 - e) a stupilor (mierii și cerei);
 - f) a galitelor;
 - g) a ouălor;

- h) de grădinărit.
5. *Insoțirile de consum.*
 6. » *pentru procurarea de mașini agricole.*
 7. *Insoțirile pentru procurarea de semințe, pomi, viță de vie ș. a.*
 - 8 *Insoțirile pentru exploatarea pădurilor, pentru valorizarea lemnului, scândurilor etc.*
 9. *Insoțirile pentru valorizarea manufacturilor confecționate de către meseriași, ale industriei de casă etc.*
 10. *Alte multe feluri de însoțiri cu caracter economic s. e. pentru exploatarea solului, pentru facerea cărămidilor și țiglelor, pentru arderea varului, de ceramică etc.*

*

Ce binefacere ar fi pentru poporul nostru, când, s. e. în timp apropiat am putea crea condițiile neapărat trebuincioase în scopul înființării *Insoțirilor de credit sistem Raiffeisen* în satele noastre?

Aceste însoțiri, puse pe baza lor genuină, altruistă și moralizatoare, ar putea să dea o direcție sănătoasă întreg progresului nostru economic și cultural. Ele ar putea să fie mama altor însoțiri economice și un razim puternic și chiar indispensabil al celorla.

Insoțirile de credit sistem Raiffeisen și celelalte însoțiri economice, cari se vor înființa în comune au să fie tot atâtea vine și arterii, ce vor mijloci o circulație tot mai puternică și mai binefăcătoare în corpul vieții noastre economice, ce va să fie. În această ordine de idei, ele au să fie și pentru bănci de un folos neprețuit.

De aceea avem convingerea, că Băncile trebuie, chiar în interesul lor propriu, să sprijinească acțiunea înființării *Insoțirilor Raiffeisen* și a celorlalte însoțiri economice: prin *ajutoare în bani, prin conferențieri din sinul lor, prin luarea Insoțirilor înființate sub scutul lor, acordându-le credit și îngrijind, prin revizori experți, de bunul mers și progresul acelora.*

În împrejurările noastre, excepțional de nefavorabile găsim că mai e neapărat necesar, ca Băncile prin însoțirea lor »*Solidaritatea*» să studieze și pună cât mai îngrabă la

cale chestiunea aranjării *CURSURILOR pe sama celorce vor avea să organizeze număratoarele feluri de însoțiri înșirate în acest articol.*

Dacă se va proceda astfel, avem speranța, că terenul atât de priincios pentru însoțiri în comunele noastre nu s'ar înstrăina, ci ar rămânea în cercul de influință al băncilor noastre, cari — zică cine ce va vrea — au și vor avea o importanță tot mai mare în mijlocul poporului nostru.

Tocmai de aceea dela ele sperăm cu tot dreptul emanciparea noastră pe terenul economic și credem că fără ele am fi lipsiți de o mulțime de favoruri, scoase adesea la iveală în coloanele acestei reviste, și am fi deja total tributari altor neamuri și pe terenul economic-financiar, cum de fapt suntem pe terenul industriei, meseriilor, comerțului etc.

De încheiere zicem: se stăruim din toate puterile în această direcție, și, încât se va crede a fi de folos, se nu scăpăm din vedere nici cele indicate, de noi în seria de articole referitor al *promovarea chestiunilor noastre economice*, atât de mașter considerate până acum, în multe priverințe de cătră mulți din cei chemați.

(Din »Rev. Econ.«)

A doua expoziție de copii

aranjată de

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“.

I. Programul

expoziției a 2-a de copii, ce să va ținea Duminecă, la 13 Octomvrie n. 1907 în comuna Ilimbav.

1. În scopul promovării stărilor igienice și a înbunătățirii condițiilor de traiu ale poporațiunii, »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«, va aranja Duminecă, la 13 Octom. n. 1907, în comuna Ilimbav o expoziție de copii împreună cu distribuire de premii în bani și recuise de lăptat.

2. Expoziția să va ținea în ziua amintită, începând dela 11 ore înainte de ameză și până la 2 ore d. a., când va urma premiarea.

Expoziția să va ținea în salele primăriei comunale.

3. La expoziție de data aceasta să primesc numai copiii locuitorilor din Ilimbav, cu vârsta dela 6 luni până la 8 ani.

4. Primirea copiilor în expoziție să face prin comitetul aranjator local, care va publica de cu vreme dispozițiunile luate. Comitetul poate refuza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

5. Exponenții (mamele și îngrijitoarele) sunt îndatorați a purta înșiși grijă de copiii expuși.

6. Să vor distribui premii, în valoare de 170 cor. inclusiv recuise de lăptat. La aceste concurge Reuniunea agricolă cu 130 cor., primăria comunală (din casa mizerilor) din Ilimbav cu 20 cor.; comuna bisericească gr. or. cu 5 cor.; și Insoțirea de credit »Raiffeisen« cu 15 cor.

Premiile să împart astfel:

Grupa I. Copii:

a) dela vârsta de 6—12 luni: 1 premiu de 10 cor. 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.

b) dela 1—2 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.

c) dela 2—4 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.

d) dela 4—6 ani: 2 premii de câte 5 cor. 2 premii de câte 3 cor.

Grupa II. Copile:

a) dela vârsta de 6—12 luni: 1 premiu de 10 cor. 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.

b) dela 1—2 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.

c) dela 2—4 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.

d) dela 4—6 ani: 2 premii de câte 5 cor. 2 premii de câte 3 cor.

e) dela 6—8 ani: 2 premii de câte 5 cor.

Pe lângă premiile în bani să vor împărți câte o broșură cu conținut igienic și recuise de lăptat în valoare de 14 cor.

II. Premiarea.

1. În scopul premierii să institue juriul consistător din domnii: Dr. I. Beu, președinte al juriului, R. Simu, secretar al juriului; membrii comitetului central al Reuniunii: P. Lucaș, I. Chirca, P. Draghici, Dr. Petru Șpan, totodată președinte al expoziției, Victor Tordășanu, Teodor Andreiu, V. Stan, Dr. I. Stroia, Dr. L. Borcia, Nic. Iosif, I. Popescu, O. Șteflea, E. Verzaviu; apoi dnul Ioachim Muntean, protopresbiter și dna; N. Petra-Petrescu și dna; Gustav Hanner și dna; Ioan Alexandru, paroh și dna; Procopiu Marin și dna; Mateiu Luca, paroh și dna; I. Petrișor, paroh și dna; Florian Bologa și dna; Valeriu Bonea și dna; I. Dragoman, inv; Ioachim Părau paroh; medicii: Dr. Nic. Călețariu, Dr. I. Bucur, Dr. N. Comșa, Dr. I. Elekes, Dr. I. Iancu, Dr. At. Moga, Dr. V. Mișu, Dr. I. Popp, Dr. George Prunaș, Dr. Iuliu Eisenmayer și Dr. M. Grün.

Membrii absenți să vor înlocui prin suplenți, aleși din partea celor prezenți.

2. Nu este ertat a funcționa ca juror când vorba e de copii proprii sau ai rudeniilor mai de aproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a copiilor expuși, îi examinează pe rând și apoi să consulte asupra premiării, având comitetul aranjator îndatorirea să îngrijească, ca publicul și exponenții să nu înrăurească asupra hotărârilor de luat.

Președintele juriului votează întotdeauna. La caz de voturi egale, decide soarta. Asupra fiecărei premiări să votează deschis.

5. Exponenții de premiat să petrec în lista premiaților, care statorită, să subscrie de președinte și secretar, cum și de 2 membri ai juriului.

6. Împărțirea premiilor să face în mod sărbătoresc la ora 2 d. a. ținându-se mai întâi în prezența juriului, a comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit *conferența*:

a) medicului *Dr. Ilie Iancu* despre *»Nutrirea și îngrijirea copiilor sugători«* și

b) a medicului *Dr. I. Beu* despre *»Ingrijirea copiilor după întărcare«*.

7. Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrică corăspunzătoare.

8. Copiii premiați să vor cântări, măsura și fotografia.

9. Secretariul juriului compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul scris de președintele și secretariul juriului, să păstrează în arhiva Reuniunii și să publice prin ziare.

III. Dispoziții de premiare.

1. Scopul expoziției este mai ales a promova stările igienice și a lucra la îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației. Drept aceea să va lua în socotință nu atât intenția vădită de a străluci cu copii anume gătiți ca exemple de paradă, ci mai ales hărnicia și priceperea dovedită la ținerea și curățenia copiilor și a locuințelor, a îmbrăcăminteii, la priceperea dovedită la alimentație și celelalte, cari condiționează puterea vitală a generațiilor viitoare.

2. Copii cu înfățișarea inteligentă și vioi, cei sănătoși și fără defecte trupești, cei bine hrăniți și ținuți în curățenie, cei cu bunăcuviință, nefricoși și pretinoși, copii orfani și din familii mai scăpătate cum și cei din familii cu copii mai număroși, între condițiuni egale, vor fi preferiți.

3. Dacă cutare grupă nu cuprinde copii vrednici de premiat, premiile să pot destina pentru altă grupă mai bogată. Premiile, cari nu s'ar împărți, revin Reuniunii.

4. Acelaș exponent nu poate dobândi în aceeaș grupă, decât un singur premiu. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate.

Din ședința comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«, ținută la Sibiiu în 20 Septembrie n. 1907.

Pantaleon Lucașu,
preșident.

Victor Tordășianu,
secretar.

Părerii greșite despre adăpatul cailor.

Sunt multe idei greșite despre adăpatul cailor. Unii au teamă să nu le dea mult și le dau mai puțin decât trebuie, le dau cu frică. Iată ce zice învățatul Sanson :

»Cea dintâiu regulă de highienă de observat, este că animalele nu trebuie niciodată a suferi de sete, și cel mai nimerit lucru ar fi ca ele să aibă apă ca și în stare naturală, întotdeauna la dispoziție; ele beau de câte ori au nevoie, căci trebuie a reaminti, că caii, mistue alimentele ca și noi și în același fel. Așa că, sub acest raport trebuie ai trata după cum ne tratăm noi înșine«.

Magne și Baillet, deși higieniști de seamă, au însă partea slabă în chestiunea adăpatului. Deși admit că: »apa nu vatămă niciodată animalelor când pot s'o bea după voință«, scriu totuși, că cel mai perfect lucru ar fi ca animalele să aibă apă la dispoziție, și adăogând: »cel puțin acelea care nu sunt supuse la lucrări grele«. Cu aceste vorbe, înțeleg, că animalele ce muncesc la mari poveri, nu e bine să bea ori-când simt nevoie. Este curioasă această părere, căci mi-se pare firesc, că tocmai caii mai munciți, simt mai des trebuința de adăpat. Tot acești doi cărturari mai spun: »nevoia de a bea ține și de obicei și trebuie să deprindem animalele să bea puțin«.

Par'că ar putea bieteile animale să ajungă a bea peste măsură!

Aceasta este un privilegiu al omului; — numai el din toate ființele poate să bea când nu-i e sete.

De câte ori nu facem acest lucru! Ești la o serbare, iai parte la un banchet, la o masă, și deși pate nu ai voi să bei, totuși de politeță iei un păhar două de vin. Unii oameni trăind într'un cerc de băutori deși la început nu au plăcere de a bea totuși încet încet capătă obicinuița de a bea și fără sete. Uneori când organismul refuză, ei provocă setea, mâncând lucruri făinoase ori sărături. Pe vreme de toamnă sunt unii cari umblă cu pastrama în buznar, ca să și facă gust de beut.

Și când omul face așa, pe animale vrea să le adape numai cu porția!

Par'că ar zice; destul beau, — pentru ce să mai bea și dobitoacele? Vrea să le ia dreptul a-și satisface pe deplin setea cu... apă, singura lor, din fericire pentru ele, băutura cea mai firească și cea mai nesupărătoare.

Da, neadăparea la timp și îndestulător, poate să pro-

ducă la cai o mulțime de boale. În armată ca să împuțineze colicele, s'a dat ordit la 19 Maiu 1904, de către Ministerul de Războiu, că în toate anotimpurile animalele să fie adăpate de două ori pe zi. »În drum și în timpul manevrelor să vor lăsa caii să bea cu frâul în cap, câteva înghițituri de apă, când ocaziunea să va prezenta«. Aci cuvintele cu frâul pus înseamnă să li se dea apă având muștucul vârât în gură pentru ai face să nu înghiță deodată prea multă apă.

Acest ordin neapărat, nu puțin a influențat în spre bine, asupra stării cailor din grajduri publice și particulare.

Am văzut într'un grajd cu peste 60 de cai, a căror hrană și adăpare să fac la ceasuri hotărâte și în cantitate suficientă, am văzut că colicele să ivesc atât de rar, încât trece câte un an întreg, fără să arate vre un caz. Din contră, în alte grajduri, cu un număr mult mai însemnat de cai, unde oamenii întrebuițați la îngrijirea lor, să schimbă aproape lunar, unde caii din pricina serviciului sunt puși la muncă în mod neregulat și nu să adapă cum trebuie, să ivesc foarte adesea mătricea.

Irimia Popescu,
medic v. terinar,

Facerea vinului roșu.

Deosebirea principală între pregătirea vinului alb și roșu stă în conducerea fermentației, care la vinul roșu trebuie să se îndeplinească în contact cu tescovina sau strugurii negri zdrobiți.

Strugurii negri să trec prin zdrobitor sau se strivesc bine cu un mustuitor, pe măsură ce să aduc din vie, și apoi, împreună cu mustul lor, să toarnă în o tocitoare sau o bute mare, așezată în picioare cu fundul, prevăzut cu capac, în sus.

Mărimea acestui vas trebuie să fie potrivită pentru cantitatea ce să poate culege în aceiaș zi, căci adaosul de struguri în ziua următoare deranjează fermentațiunea deja începută.

Vasul să se lase gol de 30—40 ctm, pentru că amestecul să umfle în timpul ferberii și poate da pe dinafară.

În timpul fierului tescovina trebuie să fie ținută înecată în masa mustului prin un grătar de lemn, fixat dedesubtul nivelului lichidului, pentru că tescovina fiind mai ușoară, este ridicată la suprafață, se oțetește în contact cu aerul, și strică bunei calități a vinului.

Dacă nu putem dispune de această instalație, trebuie să avem grijă de a leciui mereu tescovina ridicată la suprafață, mestecând-o cu mustul cât de bine, cel puțin de trei ori pe zi: dimineața, la amiazi și seara.

S'a inventat mai multe sisteme pentru a ține tescovina înecată în masa mustului în timpul fermentației, însă acum nu ne putem ocupa de acestea.

Fermentația se produce neregulat, ea e foarte activă la suprafață, unde se înmulțește fermentul alcoolic, pe când la fund se urmează foarte încet. Pentru a o uniformiza, e trebuincos să tragem mustul de jos prin o cană, și să-l turnăm cu vadra, sau să-l pompăm, deasupra.

Pentru ca fermentația să înceapă îndată ce s'a complectat tocitoarea, trebuie să întrebuițăm maiăua.

Timpul cât trebuie să se țină la fier mustul la un loc cu tescovina variază după mersul fermentației și felul vinului ce dorim a-l obține.

În general, vinul trebuie tras și separat de tescovină îndată ce încetează fermentația zgomotoasă, atunci când nu se mai degajează de cât foarte puțin acid carbonic.

Dacă voim a produce vinuri ușoare, delicate, mai fructoase, mustul va fi ținut mai puțin în contactul tescovinei, 4—6 zile.

Când căutăm într'un vin corp și culoare prenuțată, se va lăsa să fiarbă mai mult la un loc cu tescovina, atunci devine mai aspru. Această asprime se datorește taninului conținut în semințe, ciorchini, etc. și care se disolvă în vin.

Cu strugurii alterați, bătuți de piatră, mucezi, cruzi durata fermentației trebuie să fie cât de scurtă.

Dibăcia vierului stă în a trage vinul la timp, adică în momentul când acesta și-a căpătat gradul de asprime dorit, când tescovina a cedat parful, culoarea și taninul trebuincios felului de vin dorit.

Tescovina din care nu s'a ales ciorchinii se va ține mai puțin la fiert cu mustul, pentru ca acesta să nu prindă mirosul de știreală. Din contra, tescovina aleasă de ciorchini se poate ține mai mult, 10—30 pentru ca acesta se nu prindă mirosul de taniu și foarte colorat.

Indată ce vinul s'a tras, tescovina se tescuește. Vinul dela teasc e mai bogat în materii astringente, iar cel scurs din primul tescuit e mai alcoolic.

Când vinul este destinat a se consuma repede, cel dela teasc trebuie separat, iar când se conservă, trebuie amestecat cu cel tras.

În cazul când partea superioară a tescovinei s'a oțet tit prin neglijență, aceasta se alege și nu se amestecă la tescuit cu cea bună, căci strică vinul.

Vinul obținut astfel se pune în vasele mai dinainte așezate în pivniță pentru a-și isprăvi fermentația lentă.

«Podgoreanul»

I. POPESCU.

apare în Pitești (România).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Festivitățile Jubilare ale Reuniunii Sodalilor români din Sibiu. În 28 și 29 Septembrie »Reuniunea sodalilor români din Sibiu și-a sărbătorit jubileul de 40 ani de existență, pe cum și de 10 ani decând neobositul președinte Domnul *Victor Tordășianu* stă în fruntea acestei reuniuni.

Din prelejul acestor sărbători, au fost invitate toate societățile meseriașilor români din patrie, ca să participe ca reprezentanți la acestea festivități.

Societățile cari și-au trimis reprezentanți sunt: Blajul, Brașovul, Lugojul, Orăștia, Poiana, Șebeșul-săsâsc și Săliștea

*

Conform programului Sâmbătă seara în 28 Septembrie n. s'a început șirul sărbătorilor prin o *Producțiune teatrală*. S'a predat piesa »Mălițiosul« de Kotzebue loc. de I. Șt. Șuluțu. Piesa a fost jucată spre îndestulirea publicului îndeosebi Dșoara E. *Roman*, ne-a încântat în jocul ei natural.

Duminecă în 29 Sept. la sf. liturgie a cântat corul reuniunii meseriașilor, care numai laudă le face; iar după ter-

minarea serviciului divin meseriaşii din Sibiiu, pe cum şi reprezentanţii societăţilor s'au prezentat în corpore la I. P. S. Sa metropolitul *Ioan Meşianu*, patronul reuniunii. A vorbit Dnul *Victor Tordăşianu*, în numele meseriaşilor români. Metropolitul felicită reuniunea sodalilor români din Sibiiu ca prima reuniune de felul acesta. Laudă meritele şi zelul actualului prezident. Vorbeşte despre neuitatul *Nicolau Cristea*, ca primul prezident şi întemietorul acestei reuniuni.

La orele 10 $\frac{1}{2}$ într'un lung şi frumos convoiu au mers la mormintele întemietorului *Nicolau Cristea* şi al marelui fundator *D. Andronic*, pe al căror morminte reuniunea de pune două cununi. Dl. V. Tordăşianu prin cuvinte bine, simţite arată meritele acestor doi bărbaţi cari îşi dorm sub glia rece somnul vecinic. La sfârşit corul sub conducerea dirigentului *Candid Popa* cântă; »*In veci pomenirea lor*«.

La orele 11 a fost întrunire testivă în localul Reuniunii. Deşi sala era destul de spaţioasă era plină de oaspeţi, şi de membrii reuniunii.

Şedinţa se începe prin o cântare frumoasă cântată de corul reuniunii. A urmat apoi discursul Dlui prezident V. Tordăşianu, care adânc mişcat arată prin câte greutatea a avut de a lupta înaintaşii nostri până şi au putnt realiza idealul, arată pe scurti storicul tuturor reuniunilor româneşti.

După discursul Dlui prdzident, în numele reuniunilor surori vorbeşte Dl *C. Baicu*, prezidentul secţiei industriaşilor din Oraştie.

Urmează discursul Dlui vice-prezident *George Poponea*, care arată desvoltarea acestei reuniuni dela anul 1897 prin actualul prezident, care nu a pregetat a sacrifica totul pentru înaintarea acestei reuniuni.

La sfârşit Dl. Poponea, predă prezidentului în numele reuniunii — ca sămân al dragostei, ce membrii reuniunii păstrează pentru neobositul lor prezident — un orologi de părete foarte frumos. Adânc emoţicoat prezidentul mulţumeşte membrilor pentru dragostea şi încrederea ce o au faţă de dânsul, şi'l roagă ca şi pe mai departe să-i dea sprijinul la înaintarea reuniuni.

Dl prezident predă Dlui *Candid Popa* dirigentul corului pentru oboseala în conducerea corului reuniunii, un frumos inel şi o frumoasă baghetă.

Ședința festivă se sfârșește prin un cântec bine executat de corul reuniunii, și prin împărțirea *diplomelor de onoare*, a membrilor, pe cum și a Doamnelor și Domnișoarelor coriste.

La 1 oară a fost *masa comună* în sala cea mare dela *Gesellschaftshaus*. S'a ținut mai multe toaste, și sa cetit telegramele venite dela societatea meseriașilor din Viena, Arad și Caransebeș.

Ca închiere a festivităților a urmat *Concertul festiv*. Toate punctele din program a fost executate spre mulțumirea publicului, care a răsplătit cu aplause pe coriști.

A urmat apoi dansul care a ținut până în zori.

(•Unirea•)

Agr.

Legenda rândunelei.

În vremurile de demult — când or fi fost și acelea — să zice că a fost într'un sat un om sărac și avea trei fete. Cea mai mică era o minune; mulți spunea că mai bine s'ar fi născut băeat; la joc chiuia ca un flacău și călărea pe șea ca un făt frumos, iar de chipoasă și harnică i-se duce-țe vestea; mureau flăcâii după ia, dar să și temeau s'o supere și s'o atingă măcar iar s'o ceară unul de nevastă nu îndrăsnea că nu știa cum are s'o scoată la capăt cu așa femeie. Asta o mărnea tare mult, așa că să hotără să meargă în toată lumea să și caute norocul.

Când iată, că într'o zi să sveni așa die senin că împăratul florilor caută pentru băiatul lui un tovarăș de vânătoare, căci câți să dusesse până atunci nici unul nu ia plăcut.

Vestea așa era, dar nici unul din sat nu să bizui c'o face vre-o treabă, numai cele trei fete ale omului ce să sfătuiră să se hotărască ca una din ele să-și încerce norocul și spuseră planul tatălui lor, care le vorbi că bine s'au gândit, că tot is sărace și poate va izbândi să-și facă una o leacă de zestre.

Și, a pornit fata cea mare schimbată în flacău.

Dar tatu lor, care pe semne era năzdrăvan îi și eși la un pod înainte, schimbat și el într'un balaur cu o gură cât o șură din care eșau numai săgeți de foc.

Fata, cum dădu cu ochii de el o și rase înapoi pe unde a venit. — Ce ți-s'a întâmplat dragul tatei? — îi da el, care ajunsese înaintea ei acasă.

Ea îi spuse toată întâmplarea.

— Iraaa!.. da proastă mai eşti! sări cea mai mijlocie; ia să încerc eu.

Şi a plecat şi dansa ca cea dintâiu, dar dădu şi ea cinstea cu uşine.

Dar cea de a treia, vorba românului: Cel mai mare e mai tare cel mai mic e mai voinic, — repede aleargă la taică-su.

— Tată, să mă laşi şi pe mine.

— Bine fata mea, îi răspunse el; dute, dar dacă îi pune şi tu de mămăligă să nu zici că eu ţi-s de vină.

Repede, fata aleargă nu ştiu pe unde, de găsi o mârtoagă de cal, îşi despleti părul şi să îmbrăcă bărbăteşte; iar înainte de a-şi lua rămas bun dela toţi să duse la tată-seu, şi îi zise.

— Tătuca mi-aduc aminte că ai în pod un buzdugan de când erai ostaş; fă-mi bine cu el să văd pe mine m'o speria balaurul.

— Ce vorbeşti tu dragul tatei? îi răspunse omul; d'apoi acela e greu şi rujinit; n'ai ce face cu el.

— Aşa greu şi rujinit, dă-mil!

Ce să facă la urmă? i-la dat. Să putea omul să-şi oropsească copilul? dar de, el voise să le ispitească, cât le poate firea.

Şi luând fata buzduganul după ce şi-a îmbrăţişat surorile şi părinţii a plecat.

Însă abia eşi din ogradă şi buzduganul s'a curăţit de rugină şi să uşură ca pana.

Ajungând la podul cel cu pricina îi eşi înainte tatu-seu. Însă ea a strunit mârtoaga, ia dat pinteni şi a prins a învărti buzduganul, ceea-ce văzând omul s'a dat deoparte şi numai s'a uitat în urma ei şi a zis: »De acum du-te; de tine nu mai port grijă.

* * *

Şi a mers fata şi a mers, cât o fi mers şi a ajuns la apa Sâmbetei, la marginea pământului. De acolo să începea altă lume: împărăţia florilor.

Tecând apa aceea, a dat de nişte palate mândre, mândre, numai aur şi unde te uitai şi unde călcai numai flori şi toate i-să plecau înainte-i, iar feciorul de împărat, ce i-s'o fi părut lui, că doar a dat cu ochii de ea şi a zis:

— Tată şi mamă, mi-am găsit omul. Daţi-i haine de boerie cal de călărie şi arme de vânătoare, că de acuma plec.

Şi din ziua aceea, feciorul de împărat a plecat, cutreerând meleagurile vânănd şi cântând.

El vâna nu vâna dar fata ştiu că gonea, cădea un cal spintecat de o dihanie, ea sărea pe altul, suna din corn şi făcea toate slujbele ca un bărbat.

Aşa a mers săptămâni întregi şi nici o schimbare nu să văzu în firea fetei. Cu toate astea tot o bănuială să strecură în inima băeatului; prea era nu ştiu cum tovarăşul lui; prea săltat mersul şi prea neted şi gingaş la faţă şi apoi când să uita la el, parcă îl fura. Acestea făcură pe băeat, ca într'o zi, să se ducă la maică-sa şi să-i spue:

— Mamă, ştii una, mi se pare că băeatul ăsta e fată.

— Ei, nu te mai potrivî dragul mamei, îi răspunse împărăteasa; şi-se pare, o fată n'are ce căuta aici.

— Eu nu o cred că-i băeat, ferească sfântul, îi da el; ia uită-te cum merge, uită-te la trup şi ochii şi răsul parcă te fură. Şi zău, numai când mă gândesc că-i fată, mă prinde dragostea de el.

— Dragul mamei, îi vorbeşte stapâna florilor; la grele gânduri mă duci tu; dar dacă crezi până într'atâta, ia-l mâine, că-i sărbătoare, şi-l du prin florile cele mai mândre şi de s'o anina de ele să ştii că ai dreptate.

A doua zi, şi pornî băeatul împăratului prin flori cu fata. Florile la ea una îi atingea obrazii, altele i-să băgau în sân: »Ia-mă pe mine!« »Ia-mă pe mine!«.

Iar fetei îi venî în gând că trebuc să fie ceva şi nu să uită la nici una.

— N'a luat nici o floare mamă, îi dă flăcăul împărătesei.

— Ei, să ştii atunci că nu-i fată.

— Şi a mai trecut ce a mai trecut şi băeatul iar sări la maică-sa.

— Mamă îi fată.

— De ce?

— Pe ce merge pe ce îşi dă în petec, i-am prins cântând şi glasu-i pare de femeie.

— Ei dragul mamei, să-ţi mai spun una: diseară când o fi ea la culcare, ia un smoc de busuioc şi-l pune în patul tău şi unul într'al lui, să nu bănuie cine ştie ce, şi de i-o fi mâine dimineaţă busuiocul de sub el asudat, să ştii că-i fată.

Însă fata iar a presimţit că e ceva şi mai şireată decât el, pândî în zori de zi, când feciorul împăratului eşi afară şi repede schimbă busuioacele.

Spre desamăgirea lui, acela de sub el, era asudat, ceeace îi făcu să spue:

— Nu-i fată, de și ar putea să fie.

Și mai trecu iară o bucată de vreme, dar feciorul împăratului să părjolea și să bătea cu gândurile, ceeace îngriji pe fata omului și o făcu să-și ceară socoteala să plece.

— Că mai stai, îi zise și flăcăul și părinții lui, că uit'te te om însura cu o fată bună de aicea, că nu știu ce; ea nu voi să rămăc cu nici un chip, așa că văzând și văzând împăratul florilor îi dădu drumul, iar feciorul-său o petrecu până la apa Sâmbetei.

Dar ea ca să-și rădă de el, după ce trecu pe celalalt pă-mânt i-a spus că-i fată.

* * *

Feciorul de împărat n'a zis nimic, decât s'a lovit cu palma peste ocaz și glonț la maică-sa.

— Uit'te mamă așa și așa, și îi povestî toată jetia.

— Dragul mamei, dacă vrei s'o iei, du-te la împăratul vân-turilor și spune-i să-ți dea scrânciobul cel de aur și cu aripi, cu care m'a furat tată-tău pe mine și să te duci cu el din târg în târg și din sat în sat, și unde-i găsi-o acolo să-l atârni, și să te dai cu toate fetele din locul acela, până i-o veni rândul ei. Și atunci să dai drumul aripilor și ai să te tot duci unde și-o plân-ge dorul.

Luând el scrânciobul și puindu-l în'o căruță, să schimbă într'un băetan necunoscut, a plecat din oraș în oraș și din sat în sat până când a dat de locul de unde era fata. Și într'o Duminică, pe când juca hora în bătătura crășmei, hai, tocmește o pă-reche de lăutari și așează și el scrânciobul.

Și s'a suit fata cutare cu flăcăul cutare și a cutării cu cutare și a venit și rândul băeatului de împărat și s'a dat cu toate fetele. Și a venit și rândul fetei omului năzdravăn; dar ea nu s'a dat dusă cu nici un chip. Au ghintit-o nevestele, au ghintit-o babele: »De ce nu te duci mamă, că uit'te ce strae are pe el și ce bani!». Ea pacel.

Atunci, el, ca s'o pue la râvnă, a suit lângă dânsul altă fată; iar când s'au despărțit, i-a aninat fetei o salbă de irmilici. Fetei năzdrăvanului însă, i să împietria tot mai mult inima. Și iar a chemat-o feciorul împăratului și iar nu s'a dat, și atâta de îndărâtnică ce era, că la urmă și mămucă-săi i-să făcu ciudă, de i-a zis: »Da du-te odată, fată hăi, că doar n'are să te mănânce. Să-raca'n de mine; ne facem de râs!«

Atâta a fost, cum s'a așezat în scaun s'a și înălțat scrânciobul în sus. iar maică-sa văzând greșala, i-a strigat de jos:

— Mamă, să nu vorbești cu el o lună.

Dar ea a înțeles un an. Și a ajuns la împărăția florilor, însă, ea, mută. Ce o întreba nu răspundea o vorbă. Au îmbrăcat-o florile în rochie ca zorile zilei și a pieptănat-o ca pe o stăpână și ea mută. A giugulit-o și a îndrăgostit-o cum a știut el.

— Pacel..

La urmă, s'a dus la împărăteasă.

— Mamă ce-i de făcut? că mă omor.

Și a zis stăpâna florilor cu durere:

— Dragul mămucăi am să-ți dau un sfat: Voi ați fost amândoi la vânătoare și poate în multe împrejurări te-a ajutat. Du-te și acum cu dânsa, dă-i cele ce-i trebuie la un vânător, și caută de doboară un mistreț sau o căprioară, ce-i găsi și tu, și fă-te că vrei să-l jupoi vânatul și nu ți-e bun cuțitul și să chemi pe cineva și să nu-ți vie și atunci poate să ți spue ea o vorbă.

Și a plecat băeatul cu fata prin păduri și meleaguri și a dat el cu arcul într'un porc sălbatec și l-a prăvălit dar nu murise. Atunci feciorul împăratului cercă să-l dea de istovul. dar cuțitul nu era bun. Făcu roată cu ochi în jurul lui și nu zări pe nime; iar fata văzând așa, nu a răbdat-o inima și a zis:

— Na-ți cuțitul meu.

El când i-a auzit glasul, i-a sărit inima de bucurie și cu mâinile pline de sânge s'a înălțat în scara calului ei și așa după spate a prins-o de după gât și i-a zis:

— Draga mea, rândunică, acum vorbești tu după un an? Și a sărutat-o.

Însă, ea, s'a smucit și a dat să fugă; el a prins-o de coada rochiei și i-a sfășiat-o drept în două, rămânând în mână numai cu un petic; iar fata s'a schimbat în rândunică și s'a tot dus, lăsându-l fluierând a pagubă.

Și de aceea e rândunica roșie sub gușe unde feciorul împăratului a prins-o de după gât cu mâinile pline de sânge, iar coada e în furculiță unde i-a sfârticat rochia.

Însă de atunci, el, n'a fost mai fost om; par'că îi luase Dumnezeu toate bunurile de pe pământ, veșnic umbra rătăcind meleagurile și plângându-și zilele îndurerate; slăbise în câteva zile de ți-ar fi fost mai mare mila de dânsul, pe când fata mereu să învârtea împrejurul lui tot chiscuind; par'că și ea plângea de durerea lui.

Până când, într-o zi, să rugă dânsa lui Dumnezeu și il prefăcu în rândunel; iar spre alinarea durerii lor și a părinților s'au dus așa în neștire de și-au făcut cuibul la strașina palatului și ca și cum ar povesti cine sunt, întrau prin odăi și să învârtiau chis-căind pe lângă părinți.

Că i-a priceput ei, nu spune poveste, dar adaugă că de atunci rândunelele își fac cuibul tot pe lângă casa omului și-s așa de apropiate.

(„Albina“).

Ion Dragoslav.

Serate de-ale meseriașilor români.

Joi, în 29 August n. c. »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu« și-a ținut a 8-a ședință literară în ființa de față alor aproape 150 persoane.

Prezidentul nostru, dl *Vic. Tordășianu*, de data aceasta ne aduce la cunoștință cu multă durere pierderea, ce clasa noastră de mijloc o a îndurat prin moartea harnicului măestru covrigar Zaharie Moga, care, în cea mai viguroasă vârstă a bărbăției, ne a lăsat pe noi și pe soția sa cu trei copilițe minore în plină jale. Zaharie Moga e fiul reposatului Ștefan Moga, fost odinioară învățător în Sebeșul-săsesc. Familia Moga își trage obârșia din familia fostului episcop Vasile Moga. Învățătorul Moga, până era încă în viață, și-a dat pe fiul său mai mare din cei 6, feciori ai săi, anume pe Ștefan la meseria covrigăritului iar la moartea sa și-a exprimat dorința, ca soția sa Ana n. Tincu, tot la covrigărie să aplice la timpul său și pe fii săi Petru și Zaharie, convins fiind, că meseriile sunt cele mai tignite și mai rentabile întreprinderi, cari asigură cetățenului și independența de lipsă. Încât pentru ceilalți 3 la dorința familiei Romulus astăzi căpitan, și-a ales cariera militară; Avram a absolvat gimnaziul inferior, iar Ioan Moga a rămas la economie. Dorința reposatului împlinită, frații Ștefan, Petru și Zaharie Moga au făcut anii de ucenicie, și, după praxa prescrisă de calfe, s'au stabilit toți trei cu lucrătoare proprii în Sibiiu. Covrigarii Moga, ajunși la bună stare, căci toți trei au case proprii în Sibiiu, să numără întră fruntașii meseriașilor noștri, cari ne-au dat un mare contingent de calfe, fitorii măestri covrigari. De remarcat

e, că Avr. Moga, astăzi cancelist konzistorial, din cei 8 copii ai săi pe 4 îi pregătește pentru brânșa măcelăritului. Fiul său mai mare Emil Moga e măestru măcelar în piața Sibiului, Victor și Aurel Moga, calfe, iar Romulus Moga, învățacel măcelar. Din acestea am putea cu drept cuvânt deduce, că în familia Moga nu e numai întâmplător, ci să lucră cu plan binechibzuit pentru îmbrățișarea meseriilor.

Cu considerare la vrediciile familiei Moga, Reuniunea noastră la moartea lui Zaharie Moga a îmbrăcat haină de jale.

Pe casele noastre s'a arborat steagul cernit, o cunună s'a depus pe cosciugul răposatului, corul nostru bisericesc a executat cântările fenebrale, Reuniunea a participat corporativ și în frunte cu presidentul la actul înmormântării, iar contribuiri, ce s'au făcut de membri la fondul »Văduvelor, orfanilor«, eterniza-vor numele bunului nostru fost membru Zaharie Moga în analele Reuniunii. Golul, pe care Zaharie Moga îl lasă în sinul clasei noastre de mijloc nu mai cu greu să va putea ocupa. În veci amintirea lui!

După toate aceste revenind la alte afaceri dl Tordășianu ne pune în vedere, că între participanții la ședința de față e și femeia văduva Dobra Băncilă din Rășinari, carea aplicând prin mijlocirea prezidentului nostru pe fiul său Petru Băncilă la măestrul pantofari frații Mihălțan și pe Man Băncilă la măestru croitor K. Vater de aici, a avut ferbinte dorință să asiste cu acești fii ai săi cum și cu fiul său mai mic Vasile, școlar în Rășinari, la ședința noastră literară. La această dorință expresie i-a dat micuțul învățacel Man prin o scurtă cuvântare, în care zice că el și cu fatele său școlarul Vasile, cu îngăduința publicului prezent vor preda anecdota hazlie și plină de umor »Țiganul în căruță« de Emil Suciu.

De încheiere dl Tordășianu aduce urări de fericire fostului nostru harnic notar, dlui Ioan Apolzan, culegător tipograf și logodnicei sale dșonrei Anicuța Mera și declară ședința deschisă.

Notarul Reuniunii dl Ștefan Duca, cetește sumarele ședințelor administrative, din care, între altele, aflăm cum Reuniunna sibiană reprezentată a fost prin anume delegați

la sărbările jubileului de 25 ani al Reuniunii meseriașilor din Săliște. La acestea sărbări viceprezidentul nostru dl G. Poponea, dorind surorii noastre mai tinere viață, prosperitate și înflorire, a invitat-o la sărbările jubileului de 40 ani, ce noi la finele lunii Septemvrie a. c. l'am ținut

Programul seratei propriu zise a fost următorul: Candidatul de învățător, dl Ioan Îmbăruș, și-a luat rămas bun dela noi cu câteva arii frumos executate. Dnii Ioan Stoia, sodal cismar și Eftimie Grusea, sodal pantofar, fără a ști de intențiile fraților Băncilă, ne-au predat pe »Țiganul în căruță« de E. Suci, cu mult și nesfârșit haz. Mititica Mărioara Popidan a fost drăguță în poezia »La cruce« de M. Cunțanu. Dibacea d-șoara Mărioara Avrigan a fost neîntrecută la citeră. Învățăcelul croitor Vasile Florea și-a făcut intrarea între debutanți cu o frumoasă poezie. D-na Paraschiva Pomian, soția măs. cismar Mih. Pomian, cântându-ne cu farmec mai multe doine, ne-a revocat în memorie clipele plăcute ce ni-le procura pe timpul fetiei sale, cântându-ne și înălțându-ne (sufletește la aproape toate ședințele literare. Frații Maniu și Vasile Băncilă, ambii în îmbrăcăminte țărănească de cioban, cu curaj și veselie au urcat podiul și ni-au predat spre mulțumirea tuturor pe »Țiganul în căruță« de E. Suci. Dl Ioan Miga, în continuă perfecționare, ne-a procurat plăcute momente de elevație sufletească cu ariile executate precis la citera sa. Harnicul și deșteptul Laurențiu Boldor a' fost la înălțime cu »Meteor« și în fine cu câteva bucăți hazlii.

La fine s'au sortat 12 cărțile folositoare între cari și broșura »Cuvânt la aniversarul al 25-lea în amintirea morții marelui Șaguna«, rostit de pie memorie reposatul Dr. D. P. Barcianu, iar prezidentul Tordășianu, mulțumind tuturor, ne invită la ședința din Septemvrie. »D-zeu cu noi!«

»Invingătorul!«

Ce e de făcut toamna la albine? Stuparul cel bun și-a cercetat stupii încă în August, pe cei slabi i-a ajutat cu miere s'au i-a împreunat, mierea de prisos a scos-o și a făcut rând bun în fiecare coșniță.

Rândul bun se face în coșnițele mobile astfel: din despărțământul de miere se scot toți fagurii; albinele se alungă cu fum

sau cu o peană de găscă muiată în apă și se acopere gratia lui Hanemann cu o bucată de scândură.

În despărțământul de clocit să rânduiesc așa: îndată sub polită vin fagurii cu miere astupată, câte 4, 6, 8, după-cum e stupul de bogat în albine; iar în rândul din jos vin puși fagurii cu puși și de cei numai în parte cu miere. În urmă se pune fereastra și scânduricea de sub ea și apoi ușa.

Pe cât se poate, fagurii să fie de albine lucrătoare și nu de trântori. Un fagur plin de miere din coșnițele mobile cântărește peste 1 chlg. și așa lăsând 4 faguri plini și 4 numai de jumătate plini, am lăsat stupului vre-o 6 chlg. de miere, cu care poate ierna un stup mai mic. Stupilor încâtva puternici însă trebuie să li-se lase măcar 8—10 chlg. și celor de frunte și până la 14 chlg. Mai bine miere ceva mai multă decât prea puțină.

Rânduind astfel stup de stup, pe cei cu mai puțină miere îi ajutăm dela cei cu mai multă, din fagurii de prisos se scoate mierea, parte să păstrează umpluți spre a-i avea în primăvară când cere trebuința.

In coșnițele de nuiele sau de paie se retează fagurii din jos cam de 3 degete, ca astfel să aibă aerul pe unde răsbate peste iarnă; acești faguri și așa sunt de trântori.

Rămășițele de faguri, atât din coșnițele de scândură, cât și sub cele de nuiele, trebuiesc măturate cu îngrijire și scoase afară din stupină.

Coșnițele de nuiele, dacă ar mai avea găurele, trebuiesc lipite bine, punând cenușe în jurul lor. Urdinișul se strimtează.

(„Țara Noastră”).

Stuparul.

A XVII-a expoziție de vite

arangiată de

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“

I. Programul

expoziției de vite, ce să va ținea Duminică, la 20 Octombrie n. 1907 în comuna Săcădate.

1. Cu scop da a înainta economia de vite, »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului«, va aranja la 20 Oct. n. 1907 în comuna Săcădate o expoziție de vite împreună cu distribuire de premii în bani.

Expoziția să va mărgini deastădată la vite cunoscute cu excepțiunea caprelor.

2. Expoziția să va ținea în ziua amintită, începând dela 10 oare a. m. până la 1 oră p. m. când va urma premiarea.

Expoziția să va ținea pe locul numit »Lunca din sus«.

3. La expoziție nu să primesc decât vitele locuitorilor din comunele: Săcădate, Glâmboc, Fofeldea, Hosman, Nucet, Cornățel, Bradu și Avrig.

Pentru vitele aduse afară de Săcădate să cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința proprietarii au să dovedeasă, că au ținut înșiși titele timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu să premiază

4. Primirea vitelor în expoziție să face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte și dispozițiunile luate. — Comitetul poate refuza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fiecare vită respective grupă de ori să alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, etatea vitei și numele proprietarului.

5. Exponenții sunt îndatorați a purta înșiși grije de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

6. Să vor distribuî douăzeci și nouă de premii în suma totală de 200 cor., dăruite de comisiunea economică a comitatului Sibiu, și anume să vor distribuî următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rasa indigenă și străină.)

a) tauri de 3—5 ani: 1 premiu de 16 coroane;

b) vaci de 3—8 ani: 1 premiu de 12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.;

c) junince și tăurenci de 1—3 ani: 1 premiu de 10 cor., 2 premii de câte 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.;

d) vițele de $\frac{1}{4}$ —1 an: 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 6 cor. și 2 de câte 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.

b) noatini din 1907: 1 premiu de 6 cor. și 2 premii de câte 4 cor.;

c) noatine din 1907: 1 premiu de 6 cor.; 2 premii de câte 4 cor. și un premiu de 2 cor.;

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

II. Premiarea.

1. În scopul premierii, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul consistător din d-nii: Pantaleon Lucuța, Gustav Hanner, primpretor în Nocrich, ca reprezentant al comisiei economice comitatense; Dr. Iul. Zickeli, veterinar în Nocrich; Ioan Chirca, Petru Draghitsu și Dr. Ioan Stroia, toți din Săliște; Romul Simu, Vic. Tordășianu, Dr. Petru Șpan, Vasile Stan, Dr. Lucian Borcia, Emil Verzariu, Oprea Steffea și Andreiu Teodor, toți din Sibiu; Nicolae Iosif, învățat. din Aciliu, Ioan Popescu din Sibiel, Constantin Prie, paroch Toma Prie Nr. cas. 15, Toma Podea Nr. cas. 292, Const. Măhăra Nr. cas. 86, Ilie Petca Nr. cas. 299, Toma Jugăreanu Nr. cas. 289, George Maxim, Nr. cas. 161, Nicodim Liulea Nr. cas. 191, Bălint János Nr. cas. 27 și Simeon Grădinar, notar, toți din Săcădate; Nicolae Petra-Petrescu, director, Valeriu Bonea, par., Ioan Maniu, cassar de bancă, N. Manoilă, inv., toți din Fofeldea; Ioan Mateșiu, Ioan Ciocânel, ec. și Ioan Crăciun, paroch, toți din Glâmbocă; Ioan Pinciu, preot, Ioan Vasile, inv. și I. Pampu, toți din Hosman; Ioan Demian, paroch, Ioan Băncilă, primar și Ioan Oolariu, inv., toți din Nucet; Toma Benchea, primar Ioan Căliman, inv. penz. și George Simplăcean, paroch, toți din Cornățel; Nic. Ursu inv., George Dan și George Com. Ursu, toți din Bradu; Vasile Spârlea, primar, George Postea, v.-notar, Ioan Căndea, protopresb., Ioan Răduț, vigil de păduri și Irimie Răduț, notar, toți din Avrig. Membrii absenți, sau împedecați dela vot, să înlocuesc priu suplenți.

2. Nu este ertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi să consulte asupra premierii, îngrijindu-se ca

publicul și exponenții să nu înrăurească câtuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința ce urmează examinării vitelor, membrii juriului să conzultă din nou și să pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La caz de voturi egale, decide soartea.

Asupra fiecărei premiați să votează deosebit.

5. Exponenții de premiat să petrec în o listă separată, care, odată stabilită, să subscrie de președinte și secretar, precum și de alți doi membrii ai juriului.

6. Impărțirea premiilor urmează a să face în mod sărbătoresc, ținându-să mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premizți adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: »Adevăresc primirea în rugă a premiului«.

7. Secretarul juriului să însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor Raportul, scris de prezidentul și secretarul juriului, să păstrează în arhiva Reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiare.

A. In general:

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încurajarea adevărată propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire să va lua nu atât intențiunea vădită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă bunachibzuire în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defectuoase încâtva, să pot premia în rând cu vitele oare-cum desăvârșite. Intervenind împrejurările de mai sus, chiar și întâietate să va da vitelor de a doua mână. Dară nici măcar în totala lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărâte sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi să pot destina

pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, să înapoiază Reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele, vor avea întâietate față cu aceia, cari au expus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

5. Acelaș exponent nu poate dobândi decât un singur premiu în aceiaș grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. In special.

I. Bovine (vițele, vaci, tauri).

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcite se va da întâietate vitelor de rasă curată.

2. Între scăderile, cari nu îngăduie premiarea, se numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi, care suferă vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urâte etc.)

Ca semne de lapte mult se consideră trup prelungit, piept larg și foale șerpuit de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țite moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a să consideră mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, coapză lătăreață, piele mișcăcioasă, păr moale.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioare cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regutat.

II. Oi.

1. Întâietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnose, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și

lungă, deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

2. Rassa țigae și stogoșe se preferă rasei bârsane (țurcane).

Din ședința comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«, ținută la Sibiu, în 20 Septembrie n. 1907.

Pantaleon Lucața,
prezident.

Victor Tordășianu,
secretar.

Calendarul „Bunul Econom“ pe 1908.

În luna viitoare va apărea în tipografia „Minerva“ din Orăștie Calendarul „Bunul Econom“, care pe lângă partea calendaristică va cuprinde tractatul economic interesant „Îngrijirea vinului“ de Nic. Simulescu, apărut și în broșuri ilustrate, precum și alte povețe economice practice. — Avizăm onor. public despre aceasta spre a să reserva în procurarea feluritelor calendare, pentru că Calendarul „Bunul Econom“ va fi tot odată și cel mai ieftin calendariu românesc.

Știri de tot felul.

Cultivarea poporului. La deschiderea festivă a seminarului din Sibiu I. P. Sf. Sa Metropolitul Meșianu, dând sfaturi elevilor, a zis și aceste cuvinte: «Cultivarea poporului e terenul pe care vor trebui ei (preoții și învățătorii) să'l muncească. Ei au să lumineze poporul și să'l pregătească a lupta mai cu ușurință în lupta aceasta pentru existență. Căci după vrednicia preoților, și a învățătorilor, după cum e turma de îngrijită se poate cunoaște hărnicia păstorului».

Botezul alor 12 vase române de războiu. Marți s'au ținut în Galați serbări grandioase. În această zi a avut loc botezul alor 12 vase de războiu, 4 mari și 8 mai mici. La festivități au asistat: Regele și regina, Principesa Maria, Principele Carol, Principesa Elisabeta, episcopul Pimen, ministrii, înalți demnitari ai statului, etc. Cele 4 vase mari

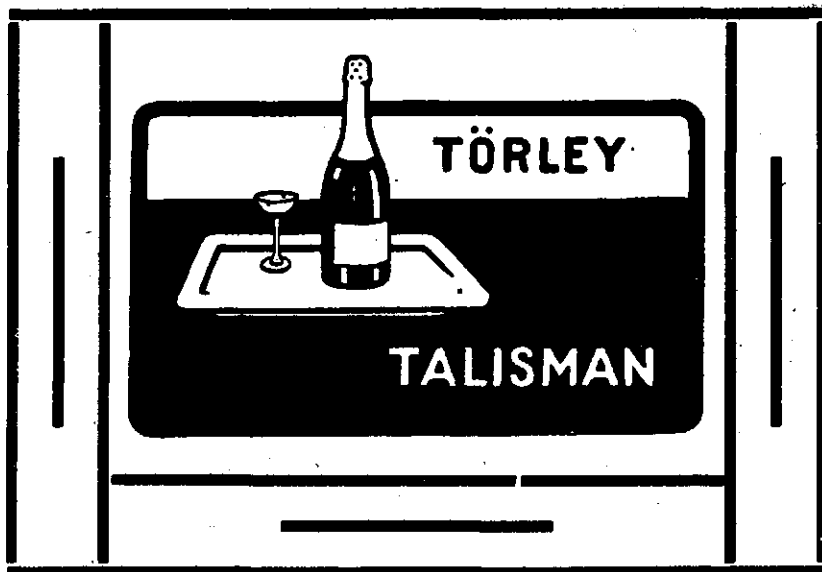
au primit numele: I. C. Brătianu, Lascar Catargiu, Al. Lahovary și Mihail Kogălniceanu, »cari au muncit pe timpuri grele și anevoioase la fondarea Regatului Românici«. Vasele mai mici au primit numele vitejilor ostași ai Regelui »cari și-au jertfit viețile în războiul cel mare pentru Neîntârziarea Patriei«. Generalul Averescu a rostit un mare discurs despre flota română.

Mișcare între țărani din România. Țăranii din Moldova au început să se agite, devenind amenințătoare. Pe una din moșiile Eforici Sf. Spiridon din Iași, țărani au eșit cu plugurile pe câmp, arându-l. Ei au declarat că moșia se cuvine lor, după promisiunile ce s'au făcut.

Pe moșia Fântânele din jud. Bacău, țărani au cerut să li se împartă lor fânul proprietarului, amenințând că îl vor lua cu forța.

Pentru emigranți. Ministrul Andrassy a adresat o circulară către emunicipii prin care invită autoritățile municipale să atragă atențiunea tuturor cari voiesc să emigreze în statele sudice ale Americii, că pământul în statele sudice e rău, neroditor și mulți cari au cumpărat acolo pământ, au fost nevoiți să-l vândă pe urmă și sa și caute norocul în altă parte. Mai ales în statul Maryland nimenea să nu emigreze.

Nu există mijloc vindecătoriu contra durerii de cap și de dinți ca crucea dublă electro-magnetică nr. 86,967 R. B. invenția dlui Albert Müller (Budapesta V/24 Vadászutca 34). Acesta o dovedește și epistola următoare: »Stimate dle Müller! Fi bun și trimite și pe sēma mea o astfel de cruce, de care cu o lună înainte am comandat pentru soția mea. Acasta a avut un așa minunat efect, că durerea de dinți și de cap, de care suferia mai mult de un an, acum i a trecut de tot. Zilnic vin la mine curioși să să convingă despre efectul minunat al crucii. Te rog deci de nou de a trimite și pe sēma mea o cruce, deoarece ce sufer de aceleași dureri, de cari a suferit soția mea. Sperez că și pe mine mă va vindeca. Cu distinsă stimă, Holzschuh Sándor (Bars Bukin).«

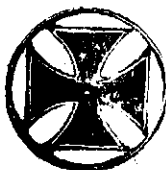
Cruce (stea) dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și înviează

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
(4) de 20

Nu e mijloc secret
pe lângă garanție.
e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 32-52

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fșuituri de ureche, bătute de inimă, sgârçiuiri de inimă, asma, ausul greu, sgârçiuiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischius, udul în fat, influenza pinsomnic, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu multămirie invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul «Volta» deoarece «Ciasul-Volta» atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut, apreat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor.

Prețul aparatului mic e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/24. Strada Vadász, 34. colțul.

Picături pentru curățirea sângelui

și alinarea

sgârnciurilor de stomac.

Folosite și recunoscute ca medicină de casă din anul 1844, care produc poftă de mâncare și înlesnesc mistuirea.

Pretul unei sticle 1 coroană.

Mai puțin de 2 sticle nu să trimit pe postă (cu rambursă 2 coroane 50 fileri)

A să adresa de-adreptul la

IULIUS BITTNER'S Apotheke in GLOGGNITZ

(16)

(Niederösterreich).

24--25

 Inserțiuni
cu prețuri moderate
să primesc la administrația revistei
„BUNUL ECONOM“